

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์
สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

ต้นฉบับ
MASTER

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำของกทม.ฝั่งกรุงธนใต้ ภายในปี 2555

วิธีปฏิบัติงาน

(WORK INSTRUCTION)

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการฆ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดหัตถการ

หมายเลขเอกสาร WI-OPR01-011 จำนวนหน้าทั้งหมด 4 หน้า

รายนาม	ตำแหน่ง	ลงนาม	วันที่
ผู้จัดทำ/ผู้รับผิดชอบ	หัวหน้าหน่วยงาน/ผู้ปฏิบัติงาน	ร.สุทิน ธีระวิ	10 ม.ย. 54
ผู้ทบทวน	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน	Dr. ธี	18 เม.ย. 2554
ผู้อนุมัติ	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน	Dr. ธี	18 เม.ย. 2554

ประวัติการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	ผู้ขอแก้ไข	ผู้อนุมัติ	รายละเอียดการแก้ไข

FM-DCC01-003:Rev.00

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำของ
กทม. ส่งเสริมได้ ภายในปี 2555

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร

RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร

WI-OPR01-11

วิธีปฏิบัติงาน

WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00

วันที่บังคับใช้ : 18 เม.ย. 2554

หน้า

1/4

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการผ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดหัตถการ

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อเป็นการระบุดั้วผู้ป่วย ลดและป้องกันการเสียชีวิต หรือภาวะแทรกซ้อนจากความผิดพลาดในกระบวนการผ่าตัด
- 1.2 เพื่อยืนยันว่าข้อมูลเอกสารต่าง ๆ มีการตรวจสอบและมีความเข้าใจตรงกันของทีมผ่าตัด เกี่ยวกับชนิดของการผ่าตัด ตำแหน่งของการผ่าตัด
- 1.3 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติของบุคลากรให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

2. ขอบเขต

ครอบคลุมการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด

3. นิยามศัพท์

เป็นแนวทางการระบุดั้วผู้ป่วย เพื่อป้องกันการผ่าตัดผู้ป่วยผิดคน ผิดข้าง ผิดหัตถการ

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

พยาบาลวิชาชีพ ประจำห้องผ่าตัด

5. อุปกรณ์และเครื่องมือ

แบบบันทึกทางการพยาบาลผ่าตัดของผู้ป่วยรายที่จะทำผ่าตัด

6. ขั้นตอนการปฏิบัติในการตรวจสอบและป้องกัน การผ่าตัดผู้ป่วยผิดคน ผิดข้าง ผิดหัตถการ

6.1 ผู้ป่วยใน

6.1.1 ผู้ป่วยในเริ่มตั้งแต่พยาบาลห้องผ่าตัด โทรศัพท์แจ้งหออผู้ป่วยให้ทราบว่าจะให้เจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดไปรับผู้ป่วยชื่อ - สกุล หลังจากนั้นให้ไปรับผู้ป่วยที่ทำผ่าตัด แก่เจ้าหน้าที่ห้องผ่าตัดที่มีหน้าที่รับ - ส่ง ผู้ป่วย ก่อนรับย้ายผู้ป่วยจากเตียงให้สอบถาม ชื่อ - สกุล อายุ จากตัวผู้ป่วยโดยตรง ตรวจสอบข้อมูลให้ตรงกับในเวชระเบียน ป้ายชื่อมือของผู้ป่วย เมื่อผู้ป่วยมาถึงห้องผ่าตัดเรียบร้อยแล้ว สอบถามชื่อ - สกุล อายุ จากตัวผู้ป่วยโดยตรง

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำของ
กทม. ได้รับรางวัล 5 ดาว ปี 2555

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์
กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI-OPR01-11

วิธีปฏิบัติงาน
WORK
INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 18 เม.ย. 2554

หน้า
2/4

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการผ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดหัตถการ

ตรวจสอบข้อมูลให้ตรงกับในเวชระเบียน ป้ายชื่อมือของผู้ป่วย ตารางการผ่าตัด และมีการลงบันทึกที่ชัดเจนเหมาะสม

6.1.2 ในกรณีที่ผู้ป่วยไม่สามารถโต้ตอบได้ ผู้ป่วยเด็ก ผู้ป่วยที่มีสติสัมปชัญญะไม่สมประกอบ ให้สอบถามชื่อ – สกุล จากพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ที่มาส่งผู้ป่วย และตรวจสอบข้อมูลให้ตรงกับ ในเวชระเบียน ป้ายชื่อมือของผู้ป่วย และตารางการผ่าตัดและมีการลงบันทึกที่ชัดเจนเหมาะสม

6.1.3 การตรวจสอบความถูกต้องก่อนการผ่าตัด (Preoperative verification process) เพื่อยืนยันว่าข้อมูลเอกสารต่าง ๆ มีการตรวจสอบและมีความเข้าใจตรงกันของทีมผ่าตัดเกี่ยวกับชนิดของการผ่าตัด ตำแหน่งของการผ่าตัด และมีการลงบันทึกที่ชัดเจนเหมาะสม ดังนั้นข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนหรือข้อมูลที่มีความขัดแย้งกัน จะต้องทำให้ถูกต้องก่อนการเริ่มการผ่าตัด

กระบวนการตรวจสอบความถูกต้องก่อนการผ่าตัด มีดังนี้

- ช่วงเวลาการทำตารางการผ่าตัด
- ช่วงเวลาที่ผู้ป่วยเข้าสู่บริเวณรอผ่าตัด
- ช่วงเวลาที่ผู้ป่วยออกจากห้องรอผ่าตัดเข้าสู่ห้องผ่าตัด

6.1.4 การทำเครื่องหมายบริเวณที่จะทำผ่าตัด (Marking the operative site) เพื่อเป็นการระบุบริเวณที่จะทำผ่าตัดให้ชัดเจน มีวิธีการดังนี้

- ติดป้ายชื่อมือระบุการผ่าตัด ตำแหน่ง อวัยวะให้ชัดเจน
- ทำเครื่องหมายบริเวณที่จะทำผ่าตัด
- ศัลยแพทย์ผู้ที่จะทำผ่าตัดเป็นผู้ทำเครื่องหมายที่ตัวผู้ป่วย
- ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการรับรู้ในการทำเครื่องหมายบริเวณที่จะทำผ่าตัด

ข้อยกเว้นกรณีไม่ต้องทำเครื่องหมายบริเวณที่จะทำผ่าตัดได้แก่อวัยวะที่มีอันเดียว (Single organ) เช่น ผ่าตัดอวัยวะภายในช่องท้องเช่น กระเพาะอาหาร ผ่าตัดนิ่วในถุงน้ำดี เป็นต้น

6.1.5 ช่วงสุดท้ายก่อนเริ่มการผ่าตัด (immediately before starting the procedure)

Time out เป็นการขอเวลานอกก่อนเริ่มผ่าตัด เป็นการระบุตัวผู้ป่วยเพื่อป้องกันการผ่าตัดผู้ป่วยผิดคน ผิดข้าง ผิดหัตถการ ผู้รับทราบประกอบด้วย Surgeon , Anesthesiologist (Anesthetic Nurse) , Circulate nurse

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำของ
กทม. ตั้งรณได้ ภายในปี 2555

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์
กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI-OPR01-11

วิธีปฏิบัติงาน
WORK
INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ 18 เม.ย 2554

หน้า
3/4

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการผ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดหัตถการ

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการยืนยันครั้งสุดท้ายว่า จะผ่าตัดถูกคน ถูกวิธี ถูกตำแหน่ง ถูกอวัยวะ ทั้งนี้พยาบาลช่วย
รอบนอก (Circulate nurse) จะเป็นผู้ขอเวลานอก ทีมผ่าตัดซึ่งเป็นผู้รับทราบประกอบด้วย Surgeon ,
Anesthesiologist (Anesthetic Nurse) , Circulate nurse จะหยุดกิจกรรมเพื่อรับฟังการสื่อสาร และมีการใช้
Checklist เพื่อยืนยัน ดังนี้

- การระบุผู้ป่วยถูกต้อง
- การระบุข้างและตำแหน่งที่จะผ่าตัดถูกต้อง
- การเลือกใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์พิเศษอื่น ๆ ถูกต้องและพร้อมใช้

6.2 ผู้ป่วยนอก ใช้แนวทางการตรวจสอบแบบเดียวกับผู้ป่วยใน

- 6.2.1 เมื่อรับผู้ป่วยนอกเข้าภายในห้องผ่าตัดเรียบร้อยแล้ว สอบถามชื่อ – สกุล อายุ จากตัวผู้ป่วยโดยตรง
- 6.2.2 ตรวจสอบข้อมูลให้ตรงกับในเวชระเบียน และตารางการผ่าตัด
- 6.2.3 ถ้าผู้ป่วย ไม่สามารถโต้ตอบได้ ผู้ป่วยเด็ก ผู้ป่วยที่มีสติสัมปชัญญะไม่สมประกอบ ให้สอบถาม
ชื่อ – สกุล จากญาติผู้ป่วยหรือเจ้าหน้าที่ที่นำผู้ป่วยมาส่ง
- 6.2.4 วัตถุประสงค์เชิงพิ ลงข้อมูลใน OPD card จัดให้ผู้ป่วยนอกนั่ง หรือนอนราบบนรถนอน ตามความเหมาะสม
สำหรับการผ่าตัดผู้ป่วยแต่ละราย
- 6.2.5 ก่อนนำผู้ป่วยเข้าห้องผ่าตัด เจ้าหน้าที่ประจำห้องผ่าตัดแต่ละห้อง ทวนสอบซ้ำโดยสอบถามชื่อ สกุล อายุ
ผู้ป่วย / ใบตารางกำหนดการผ่าตัด และในเวชระเบียนผู้ป่วย ให้มีข้อมูลถูกต้องตรงกัน เพื่อป้องกันการ
นำผู้ป่วยเข้าผ่าตัดผิดห้อง หรือผ่าตัดผู้ป่วยผิดคน
- 6.2.6 เมื่อเสร็จสิ้นการผ่าตัด เจ้าหน้าที่ประจำห้องผ่าตัดแต่ละห้องส่งผู้ป่วยไปสังเกตอาการต่อที่ห้อง พักฟื้น
หรือนั่งพักรอคิวอาการ เพื่อจำหน่ายกลับบ้าน
- 6.2.7 เมื่อผู้ป่วยอาการปลอดภัย ได้รับคำแนะนำในการดูแลตนเองภายหลังการผ่าตัด ซึ่ชื่อยา และได้รับบัตร
นัดครบถ้วน พร้อมทั้งจะจำหน่ายกลับบ้าน เจ้าหน้าที่ประจำห้องผ่าตัด จึงส่งผู้ป่วยออกจากห้องผ่าตัด

เอกสารควบคุม

CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลคุณภาพชั้นนำของ กทม. ส่งชนได้ ภายในปี 2555	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI-OPR01-11
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00 วันที่บังคับใช้: 8 เม.ย. 2554	หน้า 4/4
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการผ่าตัดผิดคน ผิดข้าง ผิดหัตถการ			

7. เอกสารอ้างอิง

[http :// www. Aorn .org / docs assets.](http://www.Aorn.org/docs/assets)

[http :// tpna . or. th](http://tpna.or.th) สมาคมพยาบาลห้องผ่าตัดแห่งประเทศไทย

8. เอกสารบันทึก

ไม่มี

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

